

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatvs De Privilegiis Ecclessiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Tertium Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](#)

S T M M A R I U M.

- 1 *Mittitur in possessionem causa rei seruandæ.*
- 2 *Contumax incurrit in plures pñas propter inobedientiam militari potest.*
Patitur missionem in possessionem ex primo decreto.
- 3 *Voluntas non sufficit, vbi de necessitate requiritur factum.*
- 4 *Decretum primum quid sit.*
- 5 *Decretum secundum quid sit.*
- 6 *Contumacis pñae est missio in possessionem.*
- 7 *Religiosi etiam possunt ponи in possessionem rerum petitarum ob contumaciam partis aduersæ.*
- 8 *Missus in possessionem ex decreto secundo luctatur fructus.*
Præscribit.
- 9 *Impediens missionem possessionis manu militari potest compesci.*
- 10 *Pratica mittendi in possessionem, ut Iudex dicat constituo, & decerno talem afforem ob contumaciam sui aduersarij.*
- 11 *Decretum primum, & secundum, an dicatur sententia diffinitiva, vel interlocutoria.*
- 12 *Iudex potest revocare interlocutoriam sententiam.*
- 13 *Decretum idem est, quod iussus.*

Centesimum Tertium Privilegium.

C E C L E S I A gaudet priuilegio, quod cum esset quæstio, de Ecclesia, de lamento inter certum Priorem, & fratres, & quendam prepositum, causa fuit remissa quibusdam Iudicibus ad requisitionem dictorum Prioris, & fratrum, qui ex contumacia prepositi fuerunt, † missi in possessionem dictæ Ecclesiæ, causa rei seruandæ, nec infra annum prepositus possessionem non recuperauerit, elapso anno partes ipse ad Papam accesserunt, qui in longa seriè audijuit, & stante utriusque partis confessione, quod licet dicti Prior, & fratres ad possessionem causa rei seruandæ fuerint inducti, & Propositus infra annum non præstitit cautionem de iuri stando, & si voluntatem habuit, & ipsi eam parati fuerant recipere, adiudicauit Papa

Papa possessionem dictæ Ecclesiæ Priori, & fratribus, salvo iure proprietatis ipsi Præposito, cap. 1. de eo qui. mittit in poss. causa re. sera. Ratio autem istius decreti fuit hæc. † Quia contumax fuit, & contumax incurrit in plures penas, & prima propter eius inobedientiam mulctari potest, vt plenè habetur per Doc. in l. 1. ff. si quis iusd. non obtemp. l. 2. ff. si quis in iu. non ier. Alia pena datur contumaci, quia patitur miserationem in possessionem ex primo decreto. Fulcinius §. 1. ff. ex quibus causis in poss. ea l. si finita §. Julianus, & ibi Bar. & Doc. ff. de damn. infec. & per totum tit. ff. & C. de bo. aud. Iud. poss. Stante etiam confessione utriusque partis, vt Præpositus habuerit animum præstandi cautionem infra annum, & Prior, & fratres eam recipiendi, ideo adiudicatio ita facta fuit. † Quia vbi de necessitate opus est facto, non sufficit voluntas, si factum adimpleri potest, alias voluntas reputari potest pro facto, cap. non satis 86. distinct. l. sicut §. si voluntate ff. quibus modo pig. vel hyp. sol. sola voluntas sine effectu non sufficit cap. Cum aliquibus de re. iud. Hoc enim pendebat à voluntate eius, quia præstare cautionem de iuri stando, erat in eius libero arbitrio. Vnde cum non fecerit fuit facta missio, ex primo decreto in possessionem. † Videamus quid sit primum decretum, est autem primum decretum prima missio in possessionem, qua fit per iudicem in bonis contumacis eo ipso, quod incipit esse contumax, & fit pro mensura debiti tantum, quando agitur actione personali, l. cum proponas, & ibi Bar. & Doc. & l. si finita §. Julianus. ff. de damn. infec. Sed quando agitur actione reali mittitur quis in possessionem totius rei petit. l. si quis emptionis §. sed si quis C. de præscrip. 30. ann. cap. pro. vt & cap. contingit de dol. & contum. † Secundum decretum est secunda missio, qua fit per iudicem contra eundem reum perseverantem in contumacia, vt dicunt in allegatis Doc. & hoc est maioris præiudicij, quia transfert veram possessionem l. 3. §. si iuncta gl. in uersi. nobis ff. dc acqui. posses. Item transfert dominium, si reus erat dominus, alias usus capiendi conditionem, ut not. gl. & Bar. in l. prætoris, & in l. si finita §. Julianis ff. de damn. infect. glos. in l. 2. in fin. ff. Si ex noxal. causa. † Hæc est igitur pena, quæ inter alias penas datur contumaci, hic habetur, quod etiam religiosi ponunt in possessionem rerum petitam.

Mm rum

rum ob contumaciam partis aduersæ , & non solum in temporalibus , vt in cap. 1. de sequest. poss. Sed etiam in spiritualibus , vt in capit. 2. de dolos. & contum. † Sed qui mittuntur in possessionem ex secundo decreto iucratur fructus , & præscribit , & si per potentiam aduersarii non admittitur , tunc solum non præscribit , cum hoc casu agatur de grauissimo præjudicio , & ideo cessat fictio ita sentit gl. in cap. 9. sine possessione de re. iur. lib. 6. † Sed manu militari poterit impediens compesci , & missio a signari , vt l. qui restituere. ff. de re. vend. Si autem de facto propter contumaciam , & potentiam aduersarii non potest hoc adimpleri , habebitur pro possessore quo ad effectum possessionis , vt lucretur fructus , cap. contingit de dol. & contum. Non tamen putat Abb. hic , quo ad præscribendam proprietatem. Inn. Ponit aliam praticam mittendi in possessionem. Vera tamen practica est , vt supra dictum , practica Host. & Io. And. mihi satis placet. † Ut ludex dicat constituo , & decerno talem actorem ob contumaciam sui aduersarii , de quo constat in iudicio mittendum in possessionem talis rei , & ex nunc constituit , & decernit , ipsum esse in possessione causa custodiaz , vel verum possessorem si est secundum decretum , & pro executione sententiaz suæ mandat , vt actualiter per nuntium eum mittat in possessione. Queritur 10 men potest . † Nunquid primum vel secundum decretum dicatur sententia diffinitiva , vel interlocutoria , Inn. in cap. 11 dilecto. de verb. signif. Dicit , quod est interlocutoria. † Quia Iudex potest eam revocare quandocumque constiterit indebetum fuisse , quod etiam apparet , quia interponendo primum , & secundum decretum , non est necesse observare ea , quæ observantur in diffinitiva sententia. Sciendum est , quod † decretum secundum Inn. Idem est , quod iussus gl. in l. si finita s. Julianus. ff. de damn. infec. Ex deductis habetur , quod missus in possessionem ex primo decreto in reali per lapsum anni veram , & incommutabilem illius rei possessionem acquirit : licet passus missio nem habuerit infra annum voluntatem cautionem præstadi , quam tamen non dedit ad effectum suo defectu.

S V M M A R I V M.

- 1 Matrimonii impedimentum ob consanguinitatem , & adulterium.
- 2 Accusatus ante probatam accusationem iure quod habet non est priuatus.

Vxor

- 3 Vxor debito iure non priuatur lite pendente.
- 4 Matrimonium fuit constitutum iure diuino.
Deus quos coniunxit homo non separat.
- 5 Matrimonium est constitutum, iure diuino, iure gentium primo, de iure gentium secundario, vt evitetur peccatum fornicationis.
- 6 Carnale commercium interdici potest lice pendente.
- 7 Carnale commercium interdictum ante latam sententiam propter eviden-
tiam peccati.
- 8 Notorium dicitur omne quod est probatum in iudicio.
- 9 Pronuntiatum suspenditur per actum appellationis.
- 10 Presbyter depositus pendente appellatione excommunicare, & exer-
cere potest.
- Episcopus idem.
- 11 Appellatus non dicitur condemnatus.

Centesimum Quartum Priuilegium.

ECCLESIA gaudet priuilegio, vt si † ali-
quis accusauerit matrimonium ob aliquod
impedimentum puta consanguinitatis, uel
adulterij, dulitari potest, an alteruter coniu-
gum priuari non debet iure quod in alteru-
trum habet ante finem causæ, cap. laudabi-
lem vt lite pend. nil innoue. Ratio istius de-
creti fuit. † Quia accusatus ante probatam accusationem,
iure quod habet in altero priuari non debet. † Pendente
igitur lite vxor debito iure priuari non potest. Ratio est quia
pro possesso præsumptio est, quod licite possideat, eo maxi-
me. † Cum matrimonium fuit constitutum de iure diuino,
Mat. 19. Quos Deus coniunxit homo non separat, Angel. in
S. nemo in Authen. de trien. & sem. Alex. cons. 48. in lib. 4.
Nam à primordio fuit institutum in Paradiso terrestri, vt habe-
tur in cap. 1. de vot. in 6. & Genes. cap. 1. Postea vero de iure
gentium primo quo tempore gentes sine legibus, & mori-
bus viuebant, matrimonium erat incognitum, & omnes pa-
sim, ex quacunque muliere nati legitimi dicebantur, vt dicit
text. in Auth. quibus mod. natural. effic. sui, Successit postea
ius gentium secundarium, de quo matrimonium fuit reco-
gnitum, & ordinatum ob bonos mores conseruandos, & ad

M m 3 cui-